

SIMPOZIJ O PROBLEMIMA SUVREMENOG VOČARSTVA U JUGOSLAVIJI

Sekcija za voćarstvo, Saveza društava poljoprivrednih inženjera i tehničara NR Hrvatske organizirala je »Simpozij o problemima suvremenog voćarstva u Jugoslaviji«, koji je održan na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu od 4—6 juna 1962. godine

Nakon uvodnog govora predsjednika Sekcije za voćarstvo inž. Pavla Kriškovića učesnike je pozdravio Milan Majstorović, sekretar za poljoprivredu Izvršnog vijeća NR Hrvatske. »Održavanje simpozija o problemima suvremenog voćarstva u Jugoslaviji pada u vrijeme kada naša socijalistička zajednica ulaže velike napore za rješavanje niza poteškoća u svakodnevnoj praksi poljoprivredne proizvodnje« — istakao je Milan Majstorović zaželivši učesnicima simpozija pun uspjeh u radu. U ime Vijeća Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu simpozij je pozdravio dekan prof. dr inž. Josip Pajalić.

Poslije završetka radnog dijela simpozija, uspjeh ove naučno-stručne tribine konstatirao je Ivan Buković, donedavna predsjednik Saveza poljoprivredno-šumarskih komora FNR Jugoslavije u Beogradu, odajući priznanje organizatorima i učesnicima na postignutim rezultatima.

Na simpoziju je sudjelovalo oko 380 stručnjaka iz svih republika Jugoslavije te iz SSSR-a, USA, Francuske i Holandije. Nakon otvaranja simpozija održana je uvodna plenarna sjednica na kojoj su postavljene osnovne konture današnjih problema razvitka suvremenog voćarstva Jugoslavije. Neposredno zatim oni su uspoředeni s putevima moderne proizvodnje voća u inostranstvu.

Rad simpozija se odvijao po sekcijama za: 1. temeljenje, 2. podizanje i 3. eksploatacija voćne plantaže. Na svakoj od ovih sekcija održano je i prodiskutirano 22 naučna rada, referata, koreferata i priloga diskusiji.

Ukupno je prorađeno 70 priloga naučno-stručnog karaktera. Na završnoj plenarnoj sjednici je diskutirano o rezultatima pojedinih sekcija, kao elementima za donošenje rezolucije o smjernicama za daljnji rad na unapređenju suvremenog voćarstva u Jugoslaviji.

Simpozij je ispunio ne samo stručnu, nego i određenu društvenu ulogu međusobnim upoznavanjem naučnih radnika i stručnjaka iz različitih republika te stranih eksperata. Oni su imali priliku da zajednički sudjeluju na svečanjoj predstavi »Labuđe jezero« u Hrvatskom narodnom kazalištu, koja je priređena njima u čast dana 4 juna. Učesnici su sudjelovali i na društvenoj večeri, koja je održana u Studentskom centru.

Nakon završetka radnog dijela simpozija u Zagrebu, oko 95 učesnika je sudjelovalo na ekskurzijama. One su organizirane u tri smjera i to: 1. Hrvatsko primorje i sjeverna Dalmacija, 2. Slavonija i Podravina i 3. Slovenija i Istra.

Svaka od navedenih ekskurzija je pokraj općih problema proizvodnje voća u području kojim se kretala, obradila i dokumentirala naročito istaknute smjernice rada pojedinih sekcija. Tako je pitanje opskrbe voćem naših industrijskih centara, turističkih, priobalnih i planinskih područja, kao elemenat za temeljenje voćne plantaže s pojedinim postupcima ove radne faze demonstrirano i diskutirano tokom prve ekskurzije. Druga ekskurzija je dokumentirala današnje stanje podizanja voćnih plantaža u Slavoniji s naročitim osvrtom na našu najveću plantažu jabuka na Poljoprivrednom kombinatu »Borinci« u Vinkovcima. Treća ekskurzija je pretežno tretirala pitanje eksploatacije i tržne vrijednosti voća. Prema tome ekskurzije od 7—9 juna bile su diskusiono-demonstraciona strana simpozija.

Učesnici su tada došli u bliži kontakt s odgovornim stručnjacima na objektima i imali su priliku da aktivno sudjeluju u postavljanju pojedinih pitanja i smjernica za njihovo rješavanje s predstavnicima lokalnih narodnih vlasti, kotarskih poljoprivredno-šumarskih komora i područnih društava agronoma, kao njihovog domaćina.

Nakon stečenih prvih neposrednih iskustava sagledana je uloga proizvodnje voća u perspektivi socijalističke poljoprivrede Jugoslavije. Simpozij je naglasio važnost potpune izgradnje velike voćne plantaže, kao radnog mjesta visoke produktivnosti suvremenih ekonomskih jedinica specijaliziranih proizvođača različitog stupnja kvalifikacije, opremljenih svim potrebnim pomagalicama.

U težnji za postizavanjem toga cilja, materijal koji je obrađen na simpoziju predstavlja vrlo instruktivan dokumenat našeg vremena. Zato je zaključeno da se pronadu sredstva za štampanje ukupne redigirane građe zajedno sa završnom rezolucijom.

Uočeno je, da ovakav društveni način rada može postići veću naučnu i stručnu ulogu ukoliko se prethodno štampa ukupan materijal i dostavi učesnicima najmanje mjesec dana prije početka rada takve naučno-stručne tribine. Tada će ovi skupovi poprimiti pretežno diskusivni karakter.

Oni će tako dobiti postojanu i vrlo važnu ulogu u nadgradnji naših kadrova tim više, jer je preporučeno, da se ubuduće takve tribine održavaju svake druge godine u različitim republikama Jugoslavije.

Simpozij je pokazao, da naučni radnici i stručnjaci okupljeni na ovom skupu predstavljaju samokritičnu tribinu, koja je vrlo ozbiljno shvatila svoju ulogu u razvoju suvremene proizvodnje voća u Jugoslaviji. Uz poznavanje stranih iskustava, oni su u stanju, na osnovu originalnog naučnog rada u našim prilikama, da plantažnoj proizvodnji voća dadu vlastiti izraz i domet.

Na tom putu je naglašena uloga akomodacije plantažnih nasada stanišnim uvjetima i njihovoj izmjeni u optimalnu sredinu za razvoj takvih kultura određene ekonomičnosti. U tom pogledu mogu pedotehnoška rješenja, prema specifičnim zahtjevima vrste, kombinacija sorte i podloge, te faze razvoja i stepena produktivnosti, vrlo uspješno pridonijeti stabilizaciji i perspektivnosti ove proizvodnje.

Tada treba tretirati voćku kao sastavni dio biološke zajednice voćne plantaže omogućavajući joj što prirodniju zaštitu od bolesti i štetnika razvojem bioloških metoda njihova suzbijanja te uzgojem i selekcijom rodni, otpornih i dugotrajnih odlika prilagođenih našim prilikama bilo vlastitim radom ili introdukcijom iz inostranstva. Razvojem suvremenog voćnog sjemenarstva i standardizacijom proizvodnje sadnog materijala omogućuje se pronalaženje oblika uzgoja najveće ekonomičnosti u našim prirodnim uvjetima.

Izgradnjom suvremenih skladišta za očuvanje plodova u svježem stanju u prostorijama s reguliranim sadržajem zraka pri temperaturi smrzavanja treba omogućiti jeftiniju, kvalitetniju i stabilniju dopremu plodova na domaća i strana tržišta.

Svi ovi činioci zajedno pridonose potrebi određenog naučnog i stručnog tretiranja voćne plantaže, kao stanovitog industrijskog objekta. Dinamika njezine izgradnje u fazama temeljenja i podizanja omogućuje sve više sužavanje nepoznanica, koje danas sprečavaju redovnu i ekonomičnu rodnost njihove eksploatacije. Promatran sa stanovišta polučeni rezultata, simpozij je postigao istaknuto značenje u daljnjim naporima za modernizaciju proizvodnje voća ne samo u NR Hrvatskoj, nego također i u drugim republikama Jugoslavije.

Dr Ivo Kovačević